

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan s petem, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za oznanila plačuje se od štiristopenne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Volilna reforma v kranjski deželni zbornici.

Odkar je vrgel odstopajoči grof Taaffe levičarjem v prijateljsko slovo pod noge debelo poleno v obliki svoje volilne reforme, od takas to vprašanje tudi v Avstriji ni več izginilo z dnevnega reda in socialistična agitacija skrbi za to, da dan za dnevom zvené pred bojnimi klicem splošne volilne pravice visoka okna palač, v katerih ima postavljene svoje šotore kapitalistična koalicija.

Nobena resna politična stranka zagradel v zadnjem času ni smela v nemar puščati tega najakutnejšega dnevnega vprašanja in tudi na novo organizovana slovenska narodna stranka je hitela, da na prvem svojem zborovanju precizuje v tem pogledu svoje stališče. „Narodna stranka obračaja vso skrb ... zlasti na uvedbo občne (= splošne) volilne pravice in pravično uredbo volilnih okrajev“ — tako se je glasil dotični odstavek resolucij, sprejetih na shodu zaupnih mož slovenskih dné 29. novembra m. l. Iz utemeljevanja te resolucije pa bodi dovoljeno tu naglašati le toliko, da se je odločno obsojal dosedanjí kurijalni volilni sistem, sezidan na podlagi direktnega davka in da je shod zaupnih mož reklamiral po vzgledu krščanskih socialistov direktno volilno pravico za vse delujoče stanove, ne gledé na mero direktnih davkov ter da je perhorenciral še posebej in izrecno vsako pomnožitev že obstoječih volilnih kurij. Da bodi, oziroma ostani direktna volitev tudi tajna, to je pač ob sebi umevno.

Naravno je, da je želela narodna stranka to svoje stališče naglašati čim hitreje tudi v onem zakonodajnem (sit venia verbo!) zastopu, kjer je reprezentovana kot taka in tako se je zgodilo, da je deželni poslanec dr. Tavčar s tovariši že v II. seji letošnjega zasedanja kranjskega deželnega zbora dné 8. januarja stavil samostalen predlog, v katerem se zahteva po smislu resolucije zaupnih mož splošna in direktna volilna pravica eventualno za sedaj vsaj v toliko, v kolikor je najhitreje izvršljiva. Načelo ostalo je torej še isto, tudi v tem predlogu se je potem še izrecno odklanjala ustanovitev 5. kurije in le po znanem receptu „korak za korakom“ zahteval je predloga-

telj, naj se nekvarno izrečenemu načelu takoj vsaj nekaj stori, ostalo pa kasneje. V III. seji tega zasedanja dné 11. m. m. je g. predlagatelj utemeljeval svoj predlog po poročilu „Slovenskega Naroda“ mej drugim doslovno tudi sledeče: „Pri tako važni reformi se mora resen zakonodajalec postaviti jedino le na stališče pravice. Sedanje stranke pa stojé na stališču političnega „posestva“, kar je goli „švin-del“ ... Načela, katera moramo zastopati Slovenci, so jasna. Mi moramo biti za splošno, direktno in kolikor mogoče jednako volilno pravico. Vender pa, ker ne dosežemo vzora ali idejale našega, držimo se tega, kar je naznačeno v predlogu ...“

To so bile moške in jedernate besede. Da, na stališču pravice stoj tudi pri tem vprašanju narodna stranka slovenska, ki si se združila in organizovala sama zgolj v to, da priboriš pravico svojemu narodu. In kaj zahteva v tem slučaju pravica? To, da se respektuje ideja prava človeške osebnosti, da se politično doraslost ne stori zavisno od žepa, da se odpravi politična in socialna brezpravnost reveža, kateremu mora vsled nje idejal življenja postati — denar in bogatstvo.

V tem smislu je moral vsak resničen prijatelj naroda z veseljem pozdraviti dotakratno akcijo narodne stranke, kajti akoprav je bil predlog v deželnem zboru zgolj akademičnega pomena in akoprav se je salvo principio akomodiral sedanjim nezdravim razmeram, bila je vsa akcija vender-le dokaz, da narodna stranka čuti z dosihdob brezpravnimi slojevi naroda, da jih ne prezira, kakor to storé druge stranke in da ima pošteno voljo, pomagati do zmage pošteni stvari. In tako je tudi shod „Slovenskega društva“ sklican „ad hoc“ na 13. m. m. z veseljem pozdravil to akcijo, ter se je pridružil predlogu g. dra. Tavčarja, zlasti potem, ko je g. predlagatelj kot referent še posebno naglašal, da brezpogojno obsoja sedanjí volilni red, s katerim se je dalo, hoteč utrditi centralizem in nemštvo, posebne pravice veleposestnikom in trgovskim zbornicam, dokazoval krivičnost dosedanjega volilnega sistema tudi na podlagi statističnih podatkov, ter povdarjal, da bi vse krivice zamogla odpraviti le splošna in direktna volilna pravica, glede delavskega vprašanja pa se je izrazil doslovno

tako-le: „Ako bi delavec čutil, da je ravnopraven državlján, izginila bi sedanja nezadovoljnost in vsled tega bi se tudi zmanjšala socialistična nevarnost. Izid belgijskih volitev je v tem oziru najboljši dokaz. Tudi s slovenskega stališča se ni bati, da bi delavci zašli na kriva pota. Naš delavec je še vedno slovenskega prepričanja in udan svoji slovenski domovini. Žal, da so razmere sedaj take, da ne bo doseči splošne volilne pravice, in zagradel je treba preudariti, na kako stališče naj se postavimo, da vsaj nekaj dosežemo, če že vsega ni dobiti.“ Končno je še izrecno protestoval zoper skrženo volilno pravico, katero ponuja koalicija delavcem in ostalim dosedanjim nevolilcem s tem, da jih hoče potisniti v 5. kurijo.

Tako komentiran predlog izročil se je torej v pretres posebnemu odseku deželnozborskemu in ta odsek — obrnil je to, kar je narodna stranka obračala. Toliko časa so gospodje v odseku popravljali in „blažili“ povsem jasni predlog, dokler se ni izcimil iz njega tisti „ridiculus mus“, ki je in bo ostal zabeležen na odkrito žalost vsakemu prijatelju radikalne volilne reforme v zapisniku XVI. seje deželnega zbora kranjskega z dne 16. februarja 1895. — Sprejeta resolucija je le še spaka prvotnega Tavčarjevega predloga in celi resoluciji se pozna upliv tistih „konservativnih“ elementov, ki v svoji kratkovidnosti še vedno merijo politično zrelost po žepu ter zlasti v delavcu še vedno gledajo inferjornega državljana III. vrste, ki bodi hvaležen za vsako drobtinico raz mizo privilegiranih stanov. Le mimogrede omenim da je v istem hipu isti deželni zbor z naklado na pivo naložil velik del deželnih bremen, baš onim brezpravnim slojevom, katerih se tiče volilna reforma! Načelo splošne volilne pravice, katero je narodna stranka visoko držala v svojih navedenih emanacijah, to načelo je odsek naravnost zavrgel čes, da v Avstriji razmere še niso godne za tako reformo, pri tem pa je popolnoma konfundiral pojem splošne, z onim jednake volilne pravice. Za dokaz politične zrelosti državljanov, ki ne plačujejo direktnih davkov ter tudi še niso dve leti člani kake bolniške blagajne, zahteva odsek srednješolsko maturo, a pri tem je popolnoma prezrl, da imamo baš v najvišji avtonomni oblasti v deželi drastičnih izgledov za to, da niti akademična izobrazba ni preservativ zoper duševno impotentnost!

Listek.

Bucek na Bledu.

Pretekli dni jedenkrat napadel me je moj prijatelj Bucek na vse zgodaj. Spal sem še prav trdno in sanjalo se mi je ravno nekaj predpustnega, namreč, da sem imenovan ravnateljem slovenske gimnazije v Celji. Pa pride ta nerodni svat nepovabljeni in mi vlije kis resnice v sladko melanžo prijetnih sanj.

„Oh, Bucek nerodni, zakaj me budiš? Kamná naj te narod! Kajti ravnokar si vzel Slovencem celjsko gimnazijo in vzornega direktorja, meni pa par tisoč na leto. Obudi kes in deni si pepela na plešo.“

Ni se pa zmenil za moje zaspane bolečine, ampak kričal je krepko: „Prijatelj, iz postelje! Dolžnost naju kliče. Na Bled, na Bled! Na shod! Iz postelje! Na Bled!“

„Pojdi sam, ako hočeš. Kamor midva prideva, povsodi se blamirava. Ali veš, kako so naju vrgli iz „črne govedine“? Izmeček ljubljanske gospode sva zdaj. Bucek, pusti politiko!“

„Na Bled, na shod!“ silil je kar naprej.

„Pridi čez tri mesece, servus!“ vjezim se in

obrnem se na drugo stran, da bi poskušal sanjati naprej o časteh slovenskega celjskega ravnateljstva. Toda Bucek je imel to jutro klobuk posebno po strani in je bil podjeten, kakor malokdaj. Potegnil mi je odejo s postelje.

„Zdaj se pa le hitro obleci, da se ne prehladiš,“ svetoval mi je „Na Bled pa morava! Saj ti bom vse plačal. Ti mi tudi nobenega veselja ne privoščiš.“ Udal sem se. „Naj že bo, pa pojdeva. Samo dobro bi bilo, Bucek, da bi vzela par svinjskih mehurjev s saboj za slučaj, ako bi nas kdo pometal v jezero.“

Bucek je bil na to malo užaljen. Šele v kupeji razjasni se mu obraz. Potegne iz suknje več popisanih pol in steklenico brinjevca in začne pridno brati in piti.

„Kaj pa to pomeni?“ prašam ga.

„Govoril bom na shodu,“ odgovori Bucek veličastno in naredi jako slaven obraz.

„Rajši ne, Bucek! Slišiš? Zopet bodeva tepena, zmagana, pomendrana.“

„Molči, prijatelj! Sedemnajst stranij se moram še naučiti, tri pa že znam.“

Pustil sem ga; on pa se je naglo učil. V Kranji ga prašam, koliko že zna. Naučil se je dve

strani, „pa še ne gre dobro“. Čim dalje sva se vozila, tem nemirnejši je postajal. Na čelu mu je stal pot v gostih kapljicah. V Radovljici se mi je pa res v srcé zasmilil. Pravim mu torej: „Ljubi Bucek! Poslušaj svet dobrega prijatelja. Zdaj-le znaš šele štiri strani, in prve tri si zopet pozabil do Loke. Veš kaj? Takoj sva v Lescah in na Bledu. Zato dai meni tvoj govor; pre naredim ti ga tako, da ga bo le za dve, tri strani. Vmes ti napišem tudi par citatov, ki naj ljudstvu pokažejo tvojo nadarjenost v pravi luči.“

Bucek se je branil; nezaupno je poizvedoval: „Ali si se morebiti že kedaj pečal s takimi višjimi stvarmi? Ali si morda na skrivnem pisatelj?“

„Prijatelji mi sicer trdijo, da sem „izboren“ slovenski pisatelj,“ odgovorim mu in povesim sramežljivo oči. „Kajti ni še dolgo tega, ko sem poslal „Slovenskemu Narodu“ imeniten inserat. Moji gospodinji se je izgubil pes „Pubi“. Že čez tri tedne ga je dobila nazaj. Tako izvrstno sem sestavil oznanilo! In dotični prijatelji so mi častitali in me rotili, naj ne pustim počivati peresa, temveč naj kmalu zopet spišem kak inserat. Ako bo le na pol toliko akademične dovršenosti v njem, rekli so, vzprejet bom mej neumrjoče.“

Najžalostnejša določba v celi žalostni resoluciji pa je ona, ki izključuje delavce iz že obstoječih volilnih skupin, češ, da imajo delavci „posebne interese“ ter naj voljo zagradijo tudi sami za-se. Kaj pa je to, ako se tista 5. kurija, katero sta odločno in izrecno perhorrescirala shod slovenskih zaupnih mož in dr. Tavčarjev predlog? To določbo smatrali bodo delavci po vsej pravici za direktno razžalitev, ker je v njej implicite hoté ali nehoté izrečena stanovska in politična inferiornost delavcev. Tako volilno reformo bodo zagradili dosihdob brezpravni delujoči državljani odločno odklonili, kajti oni zahtevajo jednako-pravno volilno pravico, oni hoté uplivati kakor drugi volilci na sestavo parlamenta v obče ter se ne morejo zadovoljiti z gotovim, absolutno in na veke vekov omejenim krdelem svojih zastopnikov, kateri bi bili obsojeni, da ostanejo v parlamentu vedno le to, kar je glas upijočega v puščavi.

To zahtevo je narodna stranka slovenska, kakor povedano, pripoznala za pravično in zagradila jo mora tudi podpirati ter se s polovičarsko in nedosledno resolucijo deželnega zbora kranjskega strinjati ne sme. Najbrže je prouzročil in zakrivil to polovičarstvo svetli strah pred internacionalnim socijalizmom, a potem bila je uprava „cagovitost“, odsevajoča iz deželnozbornske resolucije, najslabše sredstvo zoper označeno nevarnost. Uklenjenega si ne bomo ohranili slovenskega delavca, zavedajočega se vedno bolj in bolj svojih človeških in državljanskih pravic, in le ako bo razbil svoje spono z našo in ne s tujo pomočjo, le tedaj bo ostal naš, ostal bo zvest tudi svoji narodnosti. Politična in socijalna jednakopravnost vseh članov je istotako aksijom pravičnosti, kakor narodna jednakopravnost in kdor se bori za jedno, mora se navduševati tudi za drugo, kdor je neprijatelj zadnje, boji se tudi prve. Najdrastičnejši dokaz za to so nam nemški lažiliberanci, ki se tresejo hkrati za svojo narodno hegemonijo in za svoje kapitalistične privilegije. Slovenska narodna stranka pa je demokratska vseskozi, ona nima braniti nikakoršnih krivičnih kapitalističnih privilegij in zagradila je tudi pred donečimi koraki bližajočih se delavskih bataljonov ni treba vzdrteti. Ne odreka jmo slovenskemu delavcu, kar je njegovega, potem se nam tudi za njegovo slovenstvo ne bo bati, potem bo tudi on dal rade volje narodu, kar je narodovega. V nemškem delavcu sta le srd in obupnost rodila internacionalizem, caveatis consules — da se ne bo godilo takisto tudi slovenskemu delavcu.

Dr. K. T.

Državni zbor.

Na Dunaji, 22. februarja.

V današnji svoji seji je poslanska zbornica nadaljevala specialno razpravo o novem kazenskem zakonu in vzprejela prva tri poglavja do vštete para grafa 104.

Pri razpravi o prvem poglavju II. dela (veleizdaja itd.) je mladočeski posl. dr. Lang govoril o persekuciji na Češkem in mej drugim navedel slučaj, da je bil neki češki prostovoljec svoj čas šest tednov v zaporu, ne da bi se mu bilo povedalo zakaj, potem pa se je izpustil. Posl. dr. Pacak

je predlagal, naj se pri političnih činih izreče obznanje na državni zapor, dr. Slama je omenjal, da so pruski vladni krogi nedavno tega hoteli obtožiti kneza Bismarcka, omenjal pravde proti Stambolu in Čebincu in iz tega deduciral, da je pri političnih pravih ravnanjih previdno. Rekel je tudi, da so avstrijski sodniki le na papirji neodvisni ter da bi bilo dobiti kavele za varstvo politične svobode. Govorili so še posl. Treuinfels, pravosodni minister grof Schönborn in poročevalec grof Pininski. Odsekovi predlogi so se vzprejeli brez premembe.

Pri drugem poglavju (žaljenje velečanstva itd.) se je unela zanimivejša razprava.

Posl. dr. Pacak je povdarjal, da se pogostoma žali velečanstvo prav za prav s tem, da se toži radi kake stvari. Posl. Kronawetter je rekel, da so se v novi kaz. zakon postavili tudi novi čini, katerih doslej pravoznanstvo ni poznalo. Kaže se, da postajajo znanosti čedalje servilnejše. Na vsak način naj se izloči določba glede razžaljenja mrtvih članov cesarske rodovine. Neki dunajski list je bil konfiskovan, ker je razžalil že dolgo mrtvega španskega kralja Filipa II., katerega je drž pravdnik zmatral za člana cesarske rodovine.

Pravosodni minister grof Schönborn je zavračal ugovore, zbornica pa je vzprejela odsekove predloge nepremene.

Pri tretjem poglavju (kazniva dejanja proti vladarjem, ki so v prijateljstvu z Avstrijo) je posl. dr. Kaizl predlagal, naj se celo poglavje eliminira. V istem zmislu sta govorila tudi poslanca dr. Kronawetter in dr. Scheicher, katerima je odgovarjal poročevalec grof Pininski.

Odsekovi predlogi so se vzprejeli.

Prihodnja seja bo v sredo.

V Ljubljani, 23. februarja.

Koalijska vlada je mej seboj popolnoma nejedina. Naši čitatelji že vedo, da je grof Wurmbrand v Gradci s svojim posredovanjem dosegel ono proti Slovincem naperjeno resolucijo, grof Falkenhayn je pa v Hohenwartovem klubu se izrekel za slovensko zahtevo. Wurmbrand in zlasti Plener bi pa pač najraje, da se stvar kako še odloži, da ne razpade koalicija. Židovski kapitalisti gotovo z vsemi silami delujejo na to, da se obdrži sedanja vlada s Plenerjem, ker pod njegovim vladanjem upajo napraviti največje dobičke pri urejevanju valute. Zaradi tega nikakor jim ni po volji, da nekatere liberalce vodijo le narodni oziri.

Položaj ministerstva je jako podoben položaju, v katerem je bila Auerspergova vlada 1878. leta. Zaradi celjske gimnazije se je napravil razkol mej koaliranci, kakor se je tedaj bil zaradi bosenškega vprašanja mej levičarji. Tedaj je vlada zmaga la le s pomočjo njenih nasprotnikov, sedaj pa tudi v celjskem vprašanju ne bode dobila večine brez nasprotnikov koalicije. Tedaj se je kmalu na to jela rušiti liberalna stranka in pala je liberalna vlada. Marsikaj kaže, da se sedaj nekaj tacega približuje. Če se dovoli ali ne dovoli dvojezična gimnazija v Celju, vsekako bode izstopilo iz koalicije nekaj poslancev. Coroninijev klub pa že tako razpada in jako dvomljivo je, da bi vlada ohranila še dolgo

potrebno dvotretjinsko večino. Če pa te nima, pa ne more izpolniti svoje naloge in kazalo jej ne bode ničesar drugega, kakor odstopiti, ali pa poskusiti z novimi volitvami, pri katerih bi pa težko dobila ugodno večino. Sam „Vaterland“ se že boji za obstanek koalicije in se jesi, da neki liberalni list začneja vlado opominjati, da naj vendar jedenkrat se resno bavi z volilno reformo.

Iz budgetnega odseka. V budgetnem odseku državnega zbora je pri točki „Ministerski svet“ vprašal poslanec dr. Gregorčič, kako je z resolucijo, katero je lani stavil poslanec dr. Ferjančič, ki zahteva, da se napravijo v krajih, koder bivajo Slovenci in Hrvatje, tudi uradni napisi in uradni pečati s slovenskimi imeni uradov in krajev. Poročevalec Palfy se je tej stvari lepo izognil. Dr. Gregorčič je pri tej priliki opomnil, da vladi ne zaupa. Ministerski predsednik mu je odgovoril, da ta stvar spada v področje posamičnih ministerstev. Sicer je pa ministerski predsednik izjavil, da obžaluje, da poslanec vladi ne zaupa. Nadeja se pa, da mu bode v kratkem zaupal. Kaj je ministerski predsednik mislil, ne vemo; morda je to v zvezi z govorico, da vlada hoče otresti se nekaterih štajerskih in čeških liberalcev, ki jej delajo prevelike težave, in poskusiti pridobiti Staročeshe in nekaj Jugoslovancev v koalicijo. Verjetno ni prav, da bi se jej to posrečilo, kajti z izstopom čeških Nemcev iz koalicije bi se omajalo stališče Plenerju samemu, ki je duša koalijske vlade.

Govori Mladočehov v deželnem zboru. „Narodni Listy“ so bili konfiscirani, ker so hvalili govore poslancev dra. Eduarda Gregra, Črnohorskega in grofa Kounica v deželnem zboru. Deželno sodišče v Pragi je potrdilo konfiskacijo, ko je v hvaljenih govorih našlo hudodelstvo po § 65. a in pregrešek po §§ 300. in 302. kaz. zak., ker se v teh govorih hujska proti državnim oblastvom in posamičnim vladnim organom ter proti raznim razredom družbe, zlasti proti plemstvu.

Boj proti krščanskim socijalistom. Liberalni listi so se že veselili, da bode kmalu konec stranke krščanskih socijalistov, ko bode sam papež začel borbo proti njej, ko mu je kardinal grof Schönborn jih naslikal, kakšni grešniki da so, da celó za škofijsko avtoriteto se dosti več ne menijo. Če je res kardinal grof Schönborn šel v Rim, da bi krščanske socijaliste počrnil, ne vemo, mogoče je sicer, kajti časopisi, ki imajo zveze s škofijski, zadnji čas niso nič kaj laskavo pisali o krščanskih socijalistih. Želje židovskih liberalcev pa tudi konservativcev, da bi papež izdal proti krščanskim socijalistom encikliko, se pa ne izpolnijo, če tudi je „Pester Lloyd“ z veliko gotovostjo poročal, da se pripravlja taka enciklika. Glasila vatikanska namreč zagotavljajo, da bode ves trud zastonj, da bi kaj opravili v Rimu v tem oziru, naj še tako črni jo krščanske socijaliste za prijatelje socijalnih demokratov in sovražnike cerkve. — Najbrž imajo v Rimu kaj zanesljive informacije o vsej stvari.

Versko vprašanje v pruski zbornici poslancev. Pri posvetovanju o budgetu bogočastja je član katoliškega centra Danzenberg se pritoževal,

➤ Dalje v prilogi. ➤

Zdaj mi je Bucek zaupal. Črtal sem zadnjih sedemnajst stranij in dodal kratek konec. Na Bledu pri shodu, ko je že nastopil drugi govornik, pravi mi Bucek ves razburjen: „Ljubi moj, citati mi nočejo v glavo. Spustil jih bom!“ „Ne smeš, to bi bilo napačno. Zakaj si pil toliko brinjevca? Ako boš zastal, ti bom že pomagal.“

Bucek je zopet potegnil list iz žepa in memoriral:

„Tam, kjer beli so snežniki
Holmci mali in veliki.“

„Da bi le ta-le moj predgovornik še dolgo govoril,“ vzdihnil je in mrmral: „Holmci mali in veliki, mali in veliki, beli so snežniki, mali, mali in veliki —“

„Malo grem na zrak,“ pravi čez nekaj časa. „Pa me pokličite, kadar pride vrsta na me.“ Govorniki so končali, in jaz jo uberem po Bucka; kajti že so se začeli ljudje razhajati. Dobim ga v veži. „Bucek, korajža, le trdno nastopi!“ Kmalu je stal na govorniškem mestu; jaz, kot sufler v bližini. Ko je ljudstvo slišalo, da je Bucek iz Ljubljane tu, in da bo govoril, vrnilo se je trumoma.

Bucek pa je pogledal na uro, potem po poslušalce h in zavpil: „Vrli gorenjski možje! Slavna

gospoda! Ljubljani bratje, prijatelji in znanci! Dragi domoljubi!“

„Oddahni se nekoliko, Bucek! Sapa ti poida.“ Prijatelj čvrsto nadaljuje: „Udano podpisani Tone Bucek iz Ljubljane (klici: „Živel gospod Bucek!“) pripeljal sem se danes iz meglene bele Ljubljane v drugem razredu („Čujte, čujte!“) sem na Gorenjsko, na Bled, na shod, v drugem razredu, na shod, na Bled („Tako je!“) in se predzmem izpregovoriti par resnih besed tukaj mej vami, na shodu, na Bledu, kakor tudi mi bije po žilah vroča srce, to se pravi, po žilah mi teče bohinjski sir, namreč, najbolje je, ako začnem še jedenkrat od kraja! (Klici: „Pa v drugem razredu“). Čvrsti gorenjski možje! Tega vam ni treba praviti, da hočem danes tukaj govoriti. Vprašanje je le, kaj vam bom povedal! („Radovedni smo, gospod!“). Prijatelji! Že učeni Valvazor nam pripoveduje, da prihaja beseda Bohinj od bohinjskega sira, ki mi je prej govoril zmešal. In o tem bohinjskem siru vam bom govoril danes na shodu, na Bledu, kakor tudi na Bledu, na shodu, kar je slednjič vse jedno. (Klic: „Narobe!“) Tudi narobe bom govoril, ker sem Bucek in ker imam besedo in želim vsem prikupiti se, kajti le ozrimo se po mili naši domovini, „tam kjer beli so

dežniki“, beli snežniki sem hotel reči, pa se mi je zaletelo. Vender ozrimo se še jedenkrat z občutkom tje, „kjer beli so snežniki“, (patetično) „kupčki mali in veliki“. (Občna veselost). Prosim, gospoda, ne zamerite mi, mesto kupčkov naj se beró „holmci“, potem je vse zopet dobro, in jaz bi rad nadaljeval o bohinjskem siru, o katerem vam dosedaj še nisem skoro nič povedal. Moj prijatelj tam le, vidite ga, mi sicer miga, naj rajši končam. (Smeh). Toda jaz sem navdušen in tudi lahko malo udarim po mizi, da precej vidite, kako mi je vse samo za stvar, ne za denar, samo za pravico, za sir, na Bledu, na shodu. (Odobranje). Čvrsti možje! Gotovo ve vsakdo izmed vas, kaj je prav za prav bohinjski sir. Zato vam tega ne bom še dalje razlagal, toda, ako je ta sir premlad, rad v želodcu obleži, človek pa v postelji. Zato vam svetujem, da spoštujete le star, prebaven sir, sebi v veselje, domovini na čast. In povem vam, da sem tudi jaz, Bucek, tak star, izkušen, bohinjski sir, ne pa kakšna sirotka ali celo sirota (Balohov Joža: „Sirotka pa gospod Bucek res niso!“) Iz vsega tega govora dobro razvidite, vrli Gorenjci, kako da jaz visoko čislam, spoštujem in obrajam imenitni bohinjski sir, akoravno že tukaj končam svoj govor iz več uzrokov,

da se na katolike dovolj ne ozira pri podelitvi državnih služeb. Ne zmatrajo jih popolnoma za enakopravne. Sedanje razmerje mej državo in katoliško cerkvijo je šele pot do miru. Govornik je naposled zahteval občni ljudsko-šolski zakon na verski podlagi. Učni minister ga je zavrnil, da imajo pač dosti boljšega dela, nego začeti versko borbo. Na katolike se ravno toliko ozira pri podeljevanju služeb kakor na protestante. Katoliki nahajajo se že v najvišjih državnih službah. Če jih razmeroma ni toliko v javnih službah, kakor protestantov, prihaja pač le od tod, da ni dovolj vsposobljenih katolikov za take službe. Višje šole bolj obiskujejo protestantje nego katoliki. Minister je pozval katoliški centum, da naj miruje v blagor šole, cerkve in države. — Tacega odločnega odgovora katoliški centum ni pričakoval. Nadejal se je namreč, da bode vlada sedaj pripravljena, kaj privoliti, ko utegne potrebovati njega glasove proti socialnim demokratom. Vidi se, da se je zmotil.

Naše posojilništvo.

Spisal Posojilničar.*

(Dalje.)

Druga točka, ki draži posojila, so previsoki deleži. Siromaku je malo pomagano, ako mora za 100 gld. posojila vzeti delež za 10 gld. ali tudi samo za 5 gld. Res, da mu ti deleži navadno niso obresti ali dividendo, toda tista svotica je premajhna, da bi mu olajšala bolečino, ki mu jo je zadala prvotna posojilna rana. Takim resničnim jemalcem posojil, in teh je največ, se morajo torej deleži nastaviti kar se da nizko, toliko, da so samo nekaj znak deležnosti, ker imajo pravico do posojil samo deležniki. Pri zadrukah z neomejeno zavezo, in take so vse novejšje posojilnice, jamči itak vsak združnik z vsem svojim imetjem za posojilnico; čemu torej malemu dolžniku vrhu tega delati nedosežne zapreke z velikimi deleži. Ustanovniki posojilnice in večji dolžniki naj pač vzamejo več ali večjih deležev, recimo po 10 gld., ker zadruga mora imeti vedno nekaj stotin temeljne glavnice, katera se jej ne more odpovedati vsak trenotek, kakor hranilne vloge. Kdor si na pr. izposodi 500 gld., utrpi laglje delež za 10 gld., ki se ob sebi razdeli na to večjo svoto in ki tudi večjega dolžnika, vsled njegovega gospodarskega stanja ali večjih podjetij navadno ne boli tako, kakor malega. Isto velja pri zadrukah z omejenim poroštvom, ki naj bodo sploh le ondi, kjer je dovolj domačega denarja, kjer torej domači „velmožje“ založe večje deleže in kjer ni toliko gledati na velikost deleža za mala posojila. Mali deleži naj torej ne presegajo 1 gld., večji navadno ne 10 gld., ker želeči je, da se tudi manj premožni ljudje udeležujejo pri vsem posojilniškem poslovanju ter tako dobivajo pojem in veselje za te prekornostne naprave. Kakor je vse naše javno življenje, tako bodi tudi gospodarsko delovanje po-

* V včerajšnji del tega sestavka vrinile so se nekatere moteče tiskovne hibe. Tako ima stati v 3. koloni, 1. strani 15. vrsta od zdoaj: — recimo samo po 5% in ne 6%; v 13. vrsti ondi ima stati za višje: in ne pa nadpiče; v 4. ondi ima biti: nagrade blagajniku in drugim poslujočim osobam.

ki so namreč prvič ta, ker ni dobro, ako se sir prevč zmeša, drugič, ker sem prepričan, da bi tudi slavni latinski govornik, ki mu je ime, ako se ne motim „Namóstjones“ in prvi grški pridigar Cicara, gotovo ta govor o siru končala, in zato pravim: Bog vas živi, vrli možje, in nikdar naj vam ne zmanjka bohinskega sira. Živio!“

Nepopisno naudešenje je zavladelo. Bucka so vzdignili na rame in ga nosili ljudstvu kazat. Jaz pa sem se v kotu od veselja razjokal, da je dobila stvar tako lep konec, kajti že sem se bal, da bodo Bucka na mraz vrgli, ko so ga dvigali.

„Bucek!“ pravim mu pozneje ves objokan „današnji dan ostane zapisan z sirnatimi črkami v slavni zgodovini Buckovega imena. Ti si rojen govornik!“

Bucek mi je prijateljsko stisnil roko. Ošabnosti ni poznal v svoji sreči. „Seveda sem rojen“, rekel je, „pa še kako!“

Toda Bohinjci ne znajo samo dobrega sira delati, temveč tudi jako hvaležni ljudje so. Lovorovega venca niso imeli, da bi častili z njim Buckovo glavo. Zato pa so vzeli okrogel kos pravega bohinskega sira in ga izrezali v sredi tako spretno, da se je dal prav lepo natakniti okolo Buckovega cilindra.

stavljeno na zdrava demokratska načela, ona so najbolj jezi proti nevarnim socialističnim in komunističnim naporom, ki so nam vedno bližji. Večji deleži naj se vsakako obrestujejo. Navedena dva zahtevka nizkih obresti in malih deležev sta glavni točki, katerima se lahko udajo vse posojilnice in jih, posebno glede obresti, lahko izvedejo brez premembe pravil.

Nove posojilnice in stareje, katere le morejo premeniti dosedanje določbe, naj svoja pravila uravnajo po zgoraj omenjenih zakonih od 1. junija 1889. l., št. 91. in od 11. junija 1894. l., št. 111. drž. zak. Ugodnosti, ki nam jih dajeta navedena zakona, so prevažne, da bi se ne uporabile in posojilnice, ki tega ne store, morajo v prometu in uspehu zaostati za onimi, ki se jih poslužujejo. V tem oziru moramo popolno pritrditi g. Lapajnetu, ki je na zborovanju posojilniške zaveze zagovarjal posojilnice uravnane po teh zakonih, ter le čuditi se nam je, da večina zborovalcev še ni imela pravega pojma o njih. Kakor nam je znano, poslujejo jednake posojilnice v Gorenji Radgoni, v Krškem, v Žužemberku, v Starem Trgu pri Ložu povsod kraju primerno prav dobro. Le večje stare posojilnice v krajih, kjer so nove naše hranilnice nemogoče in kjer jih obstoječe posojilnice nekako nadomeščajo, n. pr. v Mariboru, v Ptuiju itd., le ondi ni njih delokrog omejevali po istih zakonih, drugod pa je ta potreba le začasno odložljiva. Seve, da so nasveti g. Lapajnete nekako jednostranski in da so dotična nasvetovana pravila preobširna, ker se bavijo tudi s poslovanjem, ki spada v poseben poslovnik, toda nasvete je le nekoliko ublažiti, na kar bi dobro ugajali ustanavljajočim se posojilnicam. Tu pač ni pravo mesto, da bi zakone razlagali po vsem obsegu, ovreči pa hočemo glavne pomisleke, ki se navajajo proti posojilnicam, utemeljenim na njih podstavi.

1. Take posojilnice imajo svoj delokrog le v manjšem okraju, kar neki ni za naše razmere. Manjši okraj pa se po zmislu zakona ne razteza samo na jeden sodni okraj, kakor je to misliti po predlogu gosp. Lapajnete, temveč finančna oblast bi dotične ugodnosti manjšega kolka itd. pripoznala gotovo tudi posojilnicam, ki se ustanove za dva in tri sodne okraje, saj to je še vedno manjši okraj. Znanje so nam posojilnice, ki imajo svoje okrožje razprostrto čez meje jednega okrajnega sodišča po nekaterih sosednjih občinah še treh in štirih družih sodišč, pa vender jim je finančna oblast pripoznala prej omenjene pristojbinske ugodnosti.

2. Misli se, da je ves čisti dobiček omenjenih posojilnic devati v rezervni zaklad, ne pa ga nekaj obrniti za dobre in narodnostne namene. Ta misel je napačna, kajti dotični zakoni ne branijo, da se z nekim delom čistega dobička razpolaga slobodno. Poznamo take posojilnice, pri katerih se le polovica vsakoletnega dobička prideva začuvnemu zakladu, z drugo polovico pa se sme razpolagati slobodno in mej drugim se sme tudi do 10%, vsega dobička odmeniti za nagrade poslujočim članom načelstva. Dejanski je torej tu tako, kakor pri starejših posojilnicah.

3. Menice se ne smejo rabiti, temveč le zadolž-

Tako je prišel Bucek sirnato ovenčan domu od shoda na Bledu. Drugi dan pa je dobil po pošti sledečo častno diplomu:

Velevrli gospod Bucek!

V imenu vseh bohinskih krav, ki Vam od včerajšnjega nepozabnega dne neprestano hvalo mukajo, štejejo si v prijetno dolžnost, zahvaliti se Vam za Vaš izborni premišljen govor o bohinskem siru. Velečvrsti gospod! Vaš glas je segel vsakomur globoko v srce, in upati je, da bo zdaj Bohinju napočil zlat čas. Bodite preverjeni, da Vam tega nikdar ne pozabimo. Da pa dobi naša hvaležnost vidno znamenje, sklenili smo, imenovati sir najfinnejše vrste po Vašem častitem imenu, Vas pa

častnim članom

našega društva, ker vemo, da ste pripravljeni, tudi še v bodoče delati reklamo za naše vrle krave kakor tudi za nas. Čast in slava Vam!

Društvo zedinjenih bohinskih kravjih pastirjev.

Bucek bo izstavil okusno izdelano diplomu pri Giontiniju na glavnem trgu, brošuro „Govor o bohinskem siru“ pa je poveril g. Zagorjanu, pri katerem se bo dobila zastoj. Kdor vzame dvanajst zvezkov na jedenkrat, dobi trinajstega povrh.

H.

nice (dolžna pisma), ki se pa pri osebnem kreditu, ako se ne glase za več kakor 4 leta, kolekujejo tudi po prvi kolekovalni lestvici.

Naše mnenje je isto, kakor ono zakonodajca, da naj posojilnice, posebno manje, katere se še ustanove, ne poslujejo z menicami. Težko je na deželi dobiti članov v načelstvo, ki bi korenito umeli menično pravo, ter slabo celo bi bilo, da se naš navadni deželan privadi in uda vsem strogim posledicam menic. Posojilnice si tudi brez menic lahko pomorejo, da se jim hitro vrnejo zapala posojila. Slednja navadno ne presegajo svoto 500 gld., ako pa jo presegajo, tedaj se lahko razdele na več po 500 gld. ali manj. Ako stranki v zadolžnici izrekata, naj za slučaj pravde velja malotni postopek, tedaj je v nujnih slučajih narok pri sodišču takoj odrediti in dotična razsodba je po 8. dne h zatem pravokrepna. Ker se vrši vse pri domačem okrajnem sodišču, in ne pri zbornem oddaljenem, kakor na menice, zato je možno, da se tako prisilno iztirjanje izvrši poprej, kakor na menice. Cenimo tudi, da se pri zadolžnicah po potrebi lažje napravi kasneje sporazumni zaključek za vknjižbo dotične zastavne pravice kakor na menici. Dokolkovanja po lestvici 2. bilo bi treba v obeh slučajih.

4.) V imenovanih zakonih ni določila, da bi se moralo načelstvo voliti vsako leto, kakor nasvetuje g. Lapajne. Načelstvo voli se torej lahko tudi na več let, morda na 2 leti, ker premembe v načelstvu posebno prva leta pri posojilnicah ne vplivajo dobro, saj je težko v zameno dobiti sposobnih članov, dokler se poslovanje v zadruzi bolj ne vdomači. Nasprotno je dobro, da se nadzorstvo premeni vsako leto: več oči več vidi!

5.) Posojilnica naj ima sedež, ako le moči v kraju, ker sta c. kr. sodišča in davčni uradi. To je umestno že iz razloga, ker so v takih krajih navadno sposobnejši člani za vodstvo zavoda, v drugem oziru pa tudi zato, ker ima posojilnica s tema uradoma navadno posla. Zemljiška knjiga je pač najgotovjša slika dolžnikovega imetja, potrebne legalizacije se napravijo pri sodišči i. t. d. Drugače je seveda v deželah, kjer nam ravno po mestih in večjih trgih manjka izobraženih naročnikov kakor n. pr. na Koroškem, po Istri in nekoliko na Štajerskem; ondi naj se posojilnice osnujejo, kjer se pač morejo.

6.) Pri napominanih posojilnicah sme finančna uprava zdaj pa zdaj preiskati, če se spolnjujejo uveti, na katere se nanašajo pristojbinske olajšave, toda le tedaj in pri takih posojilnicah, — ki niso pod nadzorstvom avtonomnih zastopstev ali kake zadržne zaveze. To je treba uvažati ravno tako kakor drugo določilo, da sme finančna uprava pristojbinske olajšave preklicati, ako društvo ne spolnjuje istih uvetov, ali ako vsled preuredbe pravil ni več šteti mej take družbe. Ker imamo imenovano zadružno zavezo v naši „zvezi slovenskih posojilnic“, zato se nam ni bati, da bi si politična in finančna uprava kedaj lastila nepotrebno nadzorstvo, — potrebnega se itak ne bojimo.

(Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 23. februarja.

— (Svečano zadušnico) za Nj. c. in kr. visočanstvo pokojnega nadvojvodo Albrehta priredi tukajšnja c. in kr. vojaška garnizija v torek, dne 26. februarja ob 9. uri zjutraj v uršulinski cerkvi.

— (Osobna vest.) Finančni koncipist v Ljubljani gosp. Avgust Reich je imenovan finančnim komisarjem.

— (Repertoire slovenskega gledališča.) Za danes določena predstava opere „Trubadur“ mora izostati, ker vojaška godba zaradi žalovanja ne more sodelovati. — Poslednja predstava v tem mesecu bode pustni torek in sicer času primerna burka s petjem „Hudobni duh Lumpaci-Vagabund“. Začetek bode izjemoma ob 5. uri popoldne.

— (Koncert „Glasbene Matice“.) Drugi redni koncert „Glasbene Matice“ bode v sredo dne 6. marca. P. n. abonenti se lahko izbere sedeže v trgovini gosp. Zagorjana. Prihodnja skupna vaja bode v četrtek dne 28. t. m. ob 8. uri zvečer v redutni dvorani.

— (Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani) je v svoji včerajšnji seji izvolila za leto 1895 dosedanje predsedstvo, in sicer gosp. Ivana

Perdana predsednikom, gosp. Antona Kleina podpredsednikom in gosp. Ivana Baumgartnerja provizoričnim predsednikom.

— (Kluba slov. biciklistov „Ljubljana“) občni zbor se bode vršil dne 2. marca ob 8. uri zvečer v steklenem salonu gostilne pri „Avstrijskem cesarju“.

— (Garnizijske postne pridige) bodo v šentpeterski cerkvi dne 3., 7., 24. in 31. marca v nemškem, ter 10., 19., 25. marca in 7. aprila v slovenskem jeziku, vsakokrat ob 4. uri popoldne.

— (Načrti za Velikovsko šolo) so že dovršeni. Izdelal jih je večak v šolskih stavbah g. mestni inženier Hanuš. Gospod Kollmann-ova prodajalnica je tako uljudna, da bo od ponedeljka 25. t. m. naprej za nekaj dni izpostavila 3 pôle teh načrtov s podzemljem, pritličjem, prvim nadstropjem, krovom, prerezom in pročeljem. Ob enem je v imenovani prodajalnici videti nabiralnik, kakor si jih je preskrbela družba sv. Cirila in Metoda. Poglejte, čast. mestjani in drugi, ta plod svoje dobrotne požrtovalnosti zunaj v oknu in — če Vas volja — z malim darčkom v roki še naš nabiralnik v prodajalni. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Zima). Lepi solnčni dnevi trajajo, a ž njimi tudi izreden mrz, kakor ga koncem februarja nismo vajeni. Jutra so večinoma meglena, torej še bolj mrzla in še le proti poludnevju, ko je solnce prodrlo megleno kopreno, se temperatura približa nekoliko normalu. Povprečna dnevna temperatura pa je za več nego 10° pod normalom, poslednje dni smo imeli mraza celo okolu 18° C. Velika kalamiteta je tudi to, da je našim premogarskim trgovcem pošel premog. Niti za dober denar in dobre besede ne dobiš vrečo premoga in marsikdo mora zmrzovati, kateremu bi to nikakor treba ne bilo.

— (Volilski shod.) Državni in deželni poslanec g. Viljem Pfeifer je sklical na ponedeljek dne 25. t. m. popoldne ob polu 3. uri svoje volilce v Št. Jernej v gostilno g. I. Tavčarja na razgovor glede revizije zemljiško-davčnega katastra in glede premembe direktnih davkov.

— (Nova kmetijska podružnica) se je ustanovila v Predosljah nad Kranjem. Pri občnem zboru dne 10. t. m. je bil predsednikom soglasno izvoljen nadučitelj D. Česnik. Nova podružnica šteje do zdaj 20 udov.

— (Dva korekcijonirana vzgojevalca mladine.) Gospod dr. Mahnič je bil nekaj časa sem vodja goriškega malega semenišča, prefekt v tem zavodu je bil Ignacij Kralj. Že večkrat smo se čudili, da se takima možema poveri vzgoja srednješolske mladine in bali smo se za bodočo generacijo goriških duhovnikov. Sedaj pa se čuje, da sta se dr. Mahnič in njegov prefekt Kralj „odpovedala“ — službi. Zadnji čas je bilo, da je do tega prišlo. Kaki uzroki so na to odpoved uplivali, seveda ni znano, težko pa je verjeti, da je odločilo jedino to, da je dr. Mahnič urednik listu, kateri brati je srednješolski mladini strogo prepovedano.

— (Ukročni lev.) Goriški župan dr. Venutti se silno brani podpisovati slovenske ubožne liste, a ko sta se dve stranki pritožili pri namestniškem svetniku, je jedni ustregel, če tudi le deloma. Neki drugi Slovenec pa je preširnega župana hitro ukrotil. Prišel je k njemu, naj mu podpiše ubožni list, zajedno pa prinesel s soboj pritožbo na namestništvo. Rekel je samo: če ne podpišete, pošljem to-le na namestništvo — in lev je postal krotak ter hitro podpisal ubožni list.

— (Novo gimnazijsko poslopje v Gorici) se utegne vendar le zgraditi. Te dni je namreč pregledovala komisija v Gorici več poslopij, ki bi bila pripravna, da se v jedno ali drugo začasno namesti gimnazija za dve leti. Mej tem časom bi se gradilo novo impozantno poslopje na prostoru sedanje gimnazije. Današnji prostori gimnazije nikakor več ne zadostujejo svoji svrhi.

— (Novo društvo v Gorici.) Ker je v Gorici že blizu 20 Slovencev, ki negujejo kolesarski sport, nameravajo ustanoviti slovensko „biciklistsko društvo“.

— (Opatijske novice.) Piše se nam iz Opatije: V letošnjem predpustu smo imeli tu že več veselice. Dne 5. januarja sta imeli moška in ženska podružnica isterske Ciril-Metodove družbe zabavo s plesom, potem pa sta priredili društvi „Zora“ v Opatiji in „Bratimstvo“ v Voloskem skupno veselico, na katero se je zbralo nad 400 oseb. V naših razmerah je tolika udeležba res jako lepa. Tretja, na dan 20. t. m. določena zabava se je vsled smrti nadvojvode Albrehta opustila. S tem in tudi na druge načine smo Slovenci in Hrvatje pokazali svoje sožalje, kaka pa je proslavljena madjarska lojalnost, se vidi iz tega le slučaj. Ko je zakleti sovražnik naše monarhije in našega cesarja, Ludovik Kossuth, umrl, takrat je žalovala vsa Madjarska in seveda tudi „Ugarsko-hrvatsko dioničko pomorsko paro-

brodarsko društvo“. Takrat so bile zastave na ladjah te družbe v znak žalosti tako nizko obešene, da so se skoro po morju vlačile, sedaj pa vihrajo na najvišjih jamborskih vrhovih, tako izživajoče, da bi jih človek najraje doli strgal. — Dne 28. t. m. bodo v Opatiji in v Voloskem občinske volitve. Slavna vlada jih je nalašč odlagala tako dolgo, da so prišli posestniki vil, ki bodo glasovali z Lahi.

— (Zagrinjalo za novo gledališče v Zagrebu) bode slikal hrvatski umetnik Bukovac. Deželna vlada je z njim že sklenila pogodbo. Bukovac bode zagrinjalo izgotovil na deželne troške in dobi honorarja 6000 gld. Načrt ugaja splošno.

— (Dete z dvema obrazoma.) V Zadru je povila neka žena mrtvo deklico, ki ima dva obraza, oba popolnoma razvita. Ta izredna prikazen se bode hranila za Zadrski muzej.

— (Zmrzel morski volk.) Iz Crkvenice v hrvatskem Primorju se poroča čudna vest, da so ribiči našli ob bregu zmrzlega morskega volka. Bržkone je roparska riba prišla na plitvo mesto, odkoder ni mogla več nazaj. Mej tem je temperatura vode padla na 4 do 5° pod ničlo in morski volk je zmrznil. Pravijo, da ta morski volk ni morda kaka „raca“ nego istinit in da meri polčetrty meter, vzlic temu pa ni stvar nič prav verjetna.

* (Odklonjeno častno meščanstvo.) Genijalni češki pesnik Svatopluk Čech je pred kratkim izdal zbirko pesmij, naslovljeno „Pisne otroka“ (Sužnjeve pesmi.) Te pesmi se nanašajo seveda na češke razmere. Našle so glasen odmev v vsem narodu. Tekom treh mesecev je založnik priredil deset izdaj in vse so v nekaterih dneh pošle. Velikanski uspeh teh pesmij je napotil obč. svetnika dr. Škardo, da je predlagal, naj se voli Svatopluk Čech častnim občanom mesta Prage. Staro-čehi, boječ se, da bi se ta volitev zmatrjala za nekako demonstracijo, so predlagali, naj se voli častnim meščanom tudi Jaroslav Vrchlický. Tako se je zgodilo, a dan po izvolitvi je Svatopluk Čech odklonil častno meščanstvo in za njim seveda tudi Jaroslav Vrchlický.

* (Dolгови razkralja Milana) delajo njegovevemu sinu kralju Aleksandru tem več skrbij, ker je Milan že vse zapravljal, kar sta ministra Dokić in Simić pribranjala. Javili smo že, da je Milan dolžan bavarskemu poslaniku grofu Brayu pol milijona frankov. Ker Bray nikakor ne more dobiti svojih novcev, je kralju Aleksandru zagrozil, da bo njegovega očeta tožil. Še druge tožbe se imata kralj in razkralj nadejati. Svoj čas je razkralj Milan s častno besedo obljubil, da se ne vrne na Srbsko in vsled tega mu je neka ruska banka posodila dva milijona frankov, katera sta hipotekarno zavarovana na kraljevih posestvih. Ker se je Milan vzlic svoji obljubi vrnil na Srbsko, je hotel že car Aleksander III. prouzročiti, da bi se proti Milanu sodno postopalo. Sedaj ko se zopet govori, da se vrne Milan v Beligrad, je ruska vlada naznanila srbski, da bi se koj nastopil tožbeni pot v iztirjanje dolžnih dveh milijonov, ako bi Milan prišel na Srbsko. Milan je zdaj v veliki stiski: denarjev nima, dobiti jih more le, če se vrne v Beligrad, a če to stori, ga čakajo škandalozne tožbe. Vsekako zelo neprijeten položaj!

* (Blazen morilec.) V neki vasi na zapadnem Pruskem je neki čevljar ubil svojo ženo, razsekal truplo in je vrgel v peč; potem je zgrabil svoje jednoletno dete in je tudi vrgel v peč. Baš ko se je lotil petletne svoje hčerke, so prihiteli sosede in so po trdem boju zvezali blaznega morileca ter ga izročili orožnikom.

* (Draga kopel.) Neki angleški podjetnik v Buluvaju v južni Africi je pri neki kupčiji naredil velikansk dobiček. Da izrazi svoje veselje na poseben način, je kupil za 10.000 frankov najfinjšega šampanjca in v njem kopal svoje cenjeno truplo.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Književnost.

— Prosvjeta. Izšla je št. 4. tega prelepega lista z odbrano pesniško, pripovedno in poučno vsebino ter okrašena z mnogimi finimi ilustracijami.

— Katehetski sastanak god. 1894. Uredio i sabrao prof. Karlo Matić. U Zagrebu. Str. 230. Cena 30 kr. Knjiga prinaša obširno in temeljito sestavljeno poročilo o katehetskem shodu ter utegne zanimati zlasti učitelje veronauka.

— Hrvatski gledališki almanah za 1885. I. bode izšel v kratkem v Zagrebu. Uredil ga je dramaturg hrv. narodnega gledališča prof. Nikola Andrić. Poleg odlične književne priloge obsega ta almanah historijski gledališki koledar in točni popis uprave in vseh članov hrvatskega deželnega gledališča, slovenskega gledališča in raznih potujočih družb na Hrvatskem ter statistični pregled. Uprava namerava izdati vsako leto tak almanah, ako se bode prvi vzprejel ugodno. Naročila vzprejemlje akad. knjigarna dioničke tiskarne v Zagrebu. Cena almanahu bode jedna krona. Čisti dohodek almanaha je namenjen mirovinski zakladi hrvatskega narodnega gledališča.

Brizjavke.

Gorica 23. februarja. Vsled odločnega nasprotovanja slovenskih poslancev eventualnemu imenovanju dr. Pa j e r j a dež. glavarjem se je sešel klub italijanskih poslancev in, kakor se pripoveduje, sklenil prositi dež. glavarja grofa Franca Coroninija, naj umakne svojo demsijo.

Dunaj 23. februarja. Klub zedinjene leve je po dveurni burni debati v navzočnosti ministrov Plenerja in Wurmbranda opoldne sklenil nastopno resolucijo: Stranka ostaje glede osnove slovenske gimnazije v Celju z vso odločnostjo pri prejšnji izjavi, katera se strinja s strankinimi izjavami v Pragi in v Brnu. Naglašja se tudi, da se vjema z jednoglasnim sklepom štajerskega deželnega zbora.

Dunaj 23. februarja. Pododsek za volilno reformo je imel sinoči sejo, na katero sta prišla tudi ministerski predsednik knez Windischgrätz in minister marki Bacquehem, ki je odseku predložil statistični materijal, kar ga je vlada zbrala.

Dunaj 23. februarja. Namestnik grof Thun je včeraj dopoldne imel pogovore z ministerskim predsednikom Windischgrätzem in finančnim ministrom dr. Plenerjem, potem ga je cesar vzprejel v avdijenci, ki je trajala pet četrt ure. Izposloval je poostrene naredbe za Česko.

Vratislava 23. februarja. V vasi Rybnik je sedem otrok na potu iz šole domov zmrznilo.

Rim 23. februarja. Pismo papeževo do avstrijskih škofov izide dne 3. marca, ob obletnici kronanja Leva XIII.

Rim 23. februarja. Crispi namerava proglasiti kralja Umberta za cesarja Etijopije.

Narodno-gospodarske stvari.

— Posojilnica žužemberška je imela v minulnem letu 176.649,79 gld. prometa. Zadružnikov ima 956 z kapitalom 2864 gld. Danih posojil ima 99.448,21 gld., hranil. vlog pa 96.711,60 gld. Začuvni zaklad znaša 1341,32 gld. Te številke dovelj jasno kažejo, kolika dobrota je ta zavod za žužemberk in okolico.

— Kaj je misliti o kavi in čaju. Pač čudno se nam mora zdeti, kako se je mogla raba kave in čaja toliko razširiti, da se dandanes kar povsod pije, ako pomislimo, da je trajalo več ko dvesto let, preden se je mogla obojna pijača udomačiti mej nami.

Leta 1573. je neki nemški zdravnik, po imenu Lenard Rauwolf, v posebni knjigi prvi seznanil Evropejce s kavo, in l. 1591. je italijanski zdravnik P. Alpinus kavo prinesel iz Egipta v Benetke kot nekako zdravilo. Najprej pa so kavo pili v Arabiji okolo Adena in Moke; od tam se je ta navada zanesla v Egipt in Carigrad. L. 1660. so Armenci pripeljali kavo v vrečah v Pariz, kamor so že leta 1635. Holanci prinesli prve zavitke čaja. A dolgo je trajalo, preden je priprosto ljudstvo kaj izvedelo o tej pijači, le v najboljših ter najimenitnejših hišah je polagoma prišlo obojno, kava in čaj, v navado. Zlasti skuhana kava se je ljudem v začetku zdela jako čudna in grozna pijača.

A pri vsem tem je pitje kave prišlo v navado bolj in bolj. L. 1672. so v Draždane dobili prva zrnca kave, l. 1679. pa so v Hamburgu odprli prvo kavarno. V Parizu so l. 1680. pričeli s prvimi kavarnami, a to so bile majhne, umazane sobice. Na Dunaji pa je po veliki zmagi nad Turki l. 1683. neki Kolšicki odprl prvo kavarno; gosposka mu je dala dovoljenje za to, ker si je mej vojsko kot ogleduh veliko zaslug pridobil za kristijane.

Toda dolgo so le velika mesta poznala kavo in bogate družine. Šele zadnja desetletja našega veka so zanesla kavo tudi v zadnjo vas, pijó jo v najubožnejši bajti, kjer ljudem služi mesto druge hrane, čeravno nič hranilnega in redilnega nima v sebi. Prav živahna je danes kupčija s kavo. Vsega skupaj sedaj pridelujejo na leto okolo 9 milijonov metr. centov kave v vrednosti kakih tisoč milijonov goldinarjev. Samo v Avstrijo z Ogersko vred dovozijo na leto za okolo 40 milijonov goldinarjev kave! Tudi čaja se porabi čedalje več; l. 1893. so ga v naše cesarstvo vpeljali 7893 metr. centov v vrednosti nad 3 milijone gld. Koliko denarjev gré za to obojno na ptuje!

Ker je bila prava kava že od nekaj predraga navadnim ljudem, a so jo le hoteli piti, zato so začeli smleti pravi kavi primešavati raznih namestkov. Tak nadomestek za kavo so napravljali iz korenine cikorie in iz žganih fig, a tudi za te nadomestke je treba iz ptujih dežel dobivati blago.

Jasno je, koliko škodo to napravlja naši deželi v gospodarstvenem oziru, koliko denarjev gré na ptuje za reči, ki nič redilnega nimajo v sebi, temveč so celo deloma škodljive zdravju. In ta

V Ljubljani, na Rimski cesti št. 20
se zaradi opustitve hleva proda (187-2)

5 mladih krav
izvrstnih mlekaric belanske pasme. Prodaja se tudi
slamorenica z dvema nožema.

Oljni ekstrakt za uho

Od c. in kr. sekund. zdravnika dr. Šipek-a.
Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha
že več let avtoritete, ker odpravi vsako priro-
jeno gluhost, uklanja takoj slab posluš,
ušesni tok in vsako ušesno bolezen; do-
biva se proti dop. šiljati gld. 1.70 v vsej Avstro-
Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v
lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni
g. Ant. Köglja in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje
pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Christofletti-ju
v Gorici; na Dunaji: pri c. in kr. vojni poljski
lekarni F. Pleban-a na Stefanovem trgu št. 8 — Pristno
blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom:
c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji.
(1412-9)

Od medicinskih avtoritet priporočevan
uteši kašelj, razvija sile, krepi, neobhodno
(1366-12) potreben za rekonvalescente (1360-12)

konjak-sladni izvleček

Dobiva se večinoma v vseh lekarnah.
Glavna zaloga v Ljubljani: Jos. Mayer, lekarnar.

Vozni listki v Sev. Ameriko

(199-1) pri

nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 **DUNAJ.**
IV Weyringergasse 7

Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Odlikovan na svetovni razstavi
(1881) v Čikagi s svetinjo. (1-)

UBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

CHOCOLAT
SUCHARD
NEUCHÂTEL (SUISE)
CACAO

MASSIGE PREISE

LEICHTLOS LICHES CACAO

Prodajalnica

v Krakovski ulici hiš. št. 27
se dá v najem s 1. majem 1895.

Pojasnila in pogoji pri „Vzajemno podpornem
društvu“, Kongresni trg št. 17. (203-1)

Odda se takoj v najem

hiša

stoječa nasproti farne cerkve, s prodajalnicco specerij-
skega blaga in s krémo vred. (207-1)
Kje? pove iz prijaznosti upravnistvo „Slov. Naroda“.

800 hektov

pravega, kot voda čistega slivovica in brinovca
(174-2) razpošilja v sodovih franko po 40 kr. liter.

Izvrstna vina, svoj pridelek, po 17 kr. liter.

Jos. Kravagna

vinogradnik in žgalec žganja v Ptuj (Pettau), Štajersko.

Na najnovejši in najboljši način
umetne (1180-38)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel
poleg čevljarskega mostu, v Köhlerjevi hiši, I. nadstr.

VIZITNICE

priporočila po nizki ceni

„Národna Tiskarna“ v Ljubljani.

V lekarni EDE TOMAJA

v Zagrebu, v Ilici šte. 12

dobivajo se razun vseh ostalih zdravil nekateri jako preskušeni in koristni,
posebnega priporočila vredni lekovi:

**Mazilo proti kostobolu ali pro-
tinu**, kalamu in trganju v kostih, otrp-
nosti ali grču v žilah, bolečinah v
bokovih in v križu, trdnicam, prebadanju,
vsakovrstnim ozeblinam. Cena 80 kr.

**Sladka voda za kašelj ali
kreh in za prsi**, s katero se zdravi
kašelj, prehlajenje ali katar v prsih,
pluči, težko dihanje, hripavost v grlu,
naduha. Cena 80 kr.

Pojačeni železoviti sirup de-
luje proti slabosti, blodosti, škrofuloz-
nosti, zabuhlosti, otročji pohabljenosti,
ženskim boleznim, slabokrvnosti, one-
moglosti. Cena steklenici 1 gld.

**Pojačeno švedsko kaplje ali
švedska življenjska tinktura (Le-
bensessenz)**. S tem slovečim sredstvom
se očisti kri in zlatenica, popravlja in
krepi želodec in ublažuje glavobol, olajša
tesnobo, odpravi napetost ali vetrovi,
odklanja bol v žile, grče v želodci,
zlatenica, mrzlica in zavijanje ali gri-
zenje v trebuhu. Kdor pije redno to toli
koristno učinkujočo švedsko tink-
turo, si ohrani zdravje, telesne moči
in pride v okom raznim boleznim. Cena
steklenici z navodom 50 kr.

Vsakemu gospodarju prav toplo pri-
poročam **prašek za živino**, za konjski
keh in kašelj, za vole, krave in svinje,
za lagano očiščenje, krepljenje želodca
in prebave, kadar živina noče jesti, pa
kadar se napuhuje. Krave dajo pot-
m več in boljše mleka, konji postanejo
čili in močnejši. Cena jednemu zavojčku
45 kr.

Švajcarske pilne, najsigurnejše
sredstvo za čiščenje in snajenje želodca
in črev, proti zaprtju, kadar kri udari
v glavo in v prsi, proti tromosti ali
težini. Cena škatlici 70 kr.

Mazilo za živino, zlasti za konje
in voli proti boli na kosteh, usločenim,
napetim žilam, otrplosti in ozeblinam,
po težkem naporu, za krepljenje žil in
živcev. Steklenica 80 kr.

Finii parfumi, dobro dišeče vode, razne pomade, boje za barvanje lasij, da se s'vi
lasje z njo črnoobarvajo, fina mila; prašek za gospe, sredstva za polepševanje,
prašek za čiščenje zob, paste za zobe, da postanejo beli. Po 80 kr.

Gobe za umivanje, krtičke za zobe.

Razne stvari iz kaučuka, obvezila za rane, pasove, kirurške stvari.
Ruski čaj, fini Jamaika-rum, Malaga-vino, francoski konjak.

Zaloga mineralnih vod. (135-3)

Vse po časnikih oglašene medicinske specialitete.
Kdor naročuje za 4 gld., mu pošiljamo poštne prosto.

Cenik vin vipavske in istrske vinarske zadruge.

V skladišču v Šiški št. 9 nad 56 litrov:

	hektoliter
Vipavsko belo I. vrste . . . po gl.	22.50—23.50
II	20.—22.—
Vipavski Ružanec, desert	37.—
„ Rizling,	33.—
„ Burgunder	—
Vipavska Sipa	37.—
„ Kraljevina	—
Istrski teran, stari	16.—
„ novi	18.—
„ Refoškati, desert	35.—
„ Refoško, 100 butelj	90.—

V pivnici (na drobno) na Bregu št. 1:

	liter
Vipavsko belo, staro po gld.	—36
„ novo	—36
Vipavski Ružanec, desert	—52
„ Rizling,	—48
„ Burgunder	—
Vipavska Sipa	—52
„ Kraljevina	—40
Istrski teran, stari	—32
„ novi	—32
„ Refoškati, desert	—50
„ Refoško, butelj	1.20

Zadruge razpošiljati tudi vina in vzorce direktno. (194-1)

Zobozdravnik
August Schweiger

ordinuje (1251-17)

v hotelu „Pri Maliču“
vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure
popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin Novo!
s cocaínom.

Nova pariška emaljna plomba iste boje, kakor so zobje,
najboljša kar je je dosihdob. — Zobovja oca in manjše partije, tudi
posamični zobje v zlatu, tudi brez nebesa po najnovejši metodi. — Za
vsa dela se daje popolno jamstvo. — Istotako se izdelujejo tudi zo-
bovja s kavčukom in posamezni zobje.

Jajca za valjenje

od pristnih **Brahma kokošij** komad po 15 kr.; od **Holandcev**,
črnih z veliko belo avbico komad po 25 kr.; od **pristnih štajerskih**
kokošij komad po 10 kr.; od **Minork** komad po 20 kr.; od **Langs-**
hanov komad po 30 kr.; od **puranov** komad po 30 kr.; od **sre-**
brastih wyandottov komad po 50 kr.; od **Cochin-Kitajcev**
komad po 25 kr.; od **Emdenskih gosij**, katere so izredne velikosti,
komad po 1 gld.; od **Rammelslohecev** komad po 15 kr.; od **pril-**
ikavih kokošij komad po 30 kr.; od **velikih štajerskih**
rac po 20 kr. — Razpošiljam take jajca samo od takih živalij, ki so
povsem čistega plemena in so bile že večkrat premijevane, ter dajem za
pristnost pasmine in za to, da je čisto pleme, vsako jamstvo. (83-2)

Makso Pauly v Köflachu (Štajersko).

L. Luser-jev obliž za turiste.

**Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjini ošeson,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.**

**Veliko
priznanih
pisem je na
ogled v**

**glavni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(13-8) Weidling-Dunaj.**

Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponaredbe.

**Dobiva se
v lekar-
nah.**

Ta obliž dobiva se le v jednjaki velikosti po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayer, J. Svoboda, U.
pl. Trnkóczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Rudolfovcu
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
er; v Bressan A. Aich-
inger; v Trzinu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gorici G.
B. Pontoni; v Wolfen-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju K. Gela.

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko zalogo

Klobukov

priporočila

J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi, zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreže točno trdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Tu je dobiti vsak dan domačo potvico, vseh vrst kruh na vago, ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Zaloga (95)

manufakturnega blaga

Flugon

Ljubljana

Pred škofijo št. 2.

Kavarna Malloth

(„Pri Virantu“)

na Sv. Jakoba trgu.

Podpisane se prip. ročam sl. občinstvu za obilen obisk moje kavarne ter zagotavljam dobre pijače ter točno postrežbo.

Z veselo postojanjem

Ferdo Malloth,

kavarnar.

HOTEL Ljubljana (182)

Sv. Petra cesta št. 9.

V središču mesta, blizu južnega kolodvora, poštnega in brzojavnega urada.

Izborna, cenena restavracija. 20 elegantno urejenih sob.

Ukusna jedila, pristni dolenski oviček. — Salon za veselice. — Poleti lep sončnat vrt. — Gg. trgovskim potnikom dovoljujejo se znižane cene.

Omnibus k vsakemu vlaku. Karol Počivaunik, hotelir.

Fr. Kaiser

puškar v Ljubljani.

Selenburgove ulice št. 6 (98)

priporočila svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specializirane v ekspresnih puškah in pištolah, ki jih sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (99)

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na izbero.

Vsakevrstna naročila izvršujejo se točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. Pri zunanjih naročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

10 gld. samo stane pri meni fin modroc na pere ih (Feder-matratze) iz najboljšega blaga solidno narejen. Ne zamenjajte mojih kot najb. lži znanih modrocev z onimi, kot jih n. pr. tukajšnji mizarji nepopolnoma izvršene p. nujajo. Zimnice od 1 do 30 gld.; divani, otomani, garniture in vsa tapetniška dela po najnižji ceni.

Tapetniška kupčija OBREZA

v Ljubljani, Selenburgove ulice št. 1.

Josip Reich (101)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporočila čast. občinstvu dobro urejeno

kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane moške in ženske obleke lepo očedijo. Preginjala vsprejmo se za pranje in črno v pobarvanje. V barvarji vsprejma se svitnato, bombažno in mešano blago. Barva se v najnovejših modah.

J. J. NAGLAS leta 1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga jednostavnega in najfinejšega lesenega in oblaženega pohištva, zrcal, strgarskega in pozlatarskega blaga, pohištvene robe, zavés, odelj, preprog, zastiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otroški vozički, železna in vrtna oprava, nepregorne blaginice.

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik zračni vrt, stekleni salon in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače in skupno obedovanje.

F. Ferlinc, restavratör.

IVAN JAX

v Ljubljani, Dunajska cesta 13.

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in velocipedov.

Geniki (104)

zastonj in poštne prosto.

Čast mi je naznanjati, da sem prevzela po smrti mojega moža Frana Toni

kovaško obrt

katero bodem nadaljevala, ter se priporočam za vsa v to stroko spadajoča dela po nizkih cenah, zlasti za nove podkove. Dobro delo in točna postrežba.

Z veselo postojanjem (105)

Ivanka Toni

v Vodmatu št. 4.

Brata Eberl

Ljubljana, Fraučičanske ulice 4.

Slikarja napisov, stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljate barve, lak in pokost. (106)

Glavni zastopnik Bartholi-jevega originalnega karbolitnega. Maščoba za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradisce št. 8, Igriske ulice št. 3

priporočila p. n. občinstvu svojo veliko zalogo vsakevrstnih pečij in glinastih snovij kakor tudi štedilnikov

in vseh v to stroko spadajočih del po nizkih cenah (107)

apno

iz kopanega kamenja (apnenika), izvrstno izžgano, ima vedno na prodaj in v vsaki množini po običajnih cenah

Andrej Mauer

posest. apnenice v Zagorji pri Savi.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša zaloga za šivilje.

ANTON KOŠIR

v Ljubljani, v Kolodvorskih ulicah št. 24, poleg juž. kolodvora

priporočila svojo zalogo (110)

izvrstnih jermenov za stroje po najnižjih cenah, ravno tako jermena za šivati in vezati.

Na pismena vprašanja se takoj odgovarja.

Mehanik

Ivan Škerl

Opekarska cesta št. 16 v Ljubljani

priporočila se p. n. občinstvu za izvrševanje vseh v njegovo stroko spadajočih del in popravkov, kakor šivalnih strojev, velocipedov i. t. d. po najnižjih cenah.

Vnanja naročila se točno izvršujejo.

G. Tönnies

v Ljubljani.

Tovarna za stroje, železo in kovinilnice.

Izdeluje kot posebnost: vse vrste strojev za lesoreznic in žage. (112)

Prevzame cele naprave in oskrbuje parostroje in kotle po najboljši sestavi, slučajno turbine in vodna kolesa.

Maksimilijan Patač-ova naslednika

F. Merala & Boneš 113

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32, ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočila se p. n. občinstvu za ženske in moške obleke, razparane in cele, iste se lepo očedijo; vzprejemata vsakevrstna pregrinjala, svitnate robe in trakove za pranje in pobarvanje, kakor tudi svitnato, bombažno in mešano blago vseh barv. Obleka se čisti, pere in barva hitro, dobro in po nizki ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhniskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z veliko dvorano za koncerte itd. in lepim vrtom. (114)

== Kegljšče je na razpolago. ==

Uhod je tudi iz Poljskih ulic.

Prej **J. Zor Alojzij Erjavac** Prej

(115) čevljarji mojster

v Ljubljani, Čevljarske ulice št. 3

priporočila se prečast. duhovščini in slav. občinstvu za obilno naročevanje raznovrstnih obuval, katera izvršuje cenó, pošteno in iz zanesljivo trpežnega usnja od najfinejših do najprostejših oblik. Mere se shranjujejo. Vnanjim naročilom naj se blagovoljno pridene vzorec.

Zajamčeno pristni kranjski brinjevec

liter po gld. 1-20 in

medenovec

liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdravniki, pri (116)

Oroslav Dolencu

trgovina z voščeno in medom

Ljubljana, Gledališke ulice 10.

J. Kunčič

priporočila p. n. občinstvu svojo izdelovalnico soda-vode

Ljubljana, Sv. Petra cesta 5

(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji filijali v Lescah rabi vodo iz tekočega studenca nad cesto proti Bledu. (117)

Zunanja naročila izvrše se točno.

Anton Presker

v Ljubljani

na Sv. Petra cesti šte. 16

priporočila svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, joplo za gospe, plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in po najnižjih cenah solidno in najhitreje izgotovljajo. (118)

M. KUNC

krojaško obrtovanje

Gospodske ulice št. 7 v Ljubljani

priporočila svojo izborne izdelke civilnih in uniformskih oblek po meri. Bogata izber dobrega modrega blaga je vedno v zalogi; vzprejemajo se pa tudi naročila s pridejanim blagom.

Fini in pravilni kroj, izborna delo in ceno postrežbo jamči obče znana zmožnost in solidnost trdke. (119)

Fran Detter

Ljubljana, Stari trg šte. 1.

Prva in najstarejša zaloga šivalnih strojev. (120)

Tu se tudi dobivajo vsakevrstni kmetijski stroji, kakor slamoreznice, mlatilnice i. t. d.

Geniki zastonj in poštne prosto.

Fotografična povjemnica

J. ARMIČ

Ljubljana (121)

Marije Terezije cesta št. 5.

Še prav dobro stoji
Kranjska vinarna v Ljubljani
 v Slonovih ulicah št. 52
 ter toči dobra vina po 24, 32, 40 kr., sladko pro-
 seško vino po 48 kr., zeleniko in teraneo po 56 kr.
 in fino marsala vino po 80 kr. liter.
 Prepriča naj se vsakdo sam. (204-3)

Najstarejša
posredovalnica služb v Ljubljani
G. Flux, Breg št. 6
 priporoča in nameščuje najboljše pridne posle
 vsake kategorije (moške in ženske) za tu
 in drugod. (209)

Kdor **ženiti** naj se obrne
 se hoče **ženiti** zaupno na
Mariage Company v Budimpešti.
 Natančne informacije in popis vseh ženskih ponudb kakor
 od gospodov tako od dam se pošiljajo diskretno kuverti-
 rane, ako se nam vpošlje 30 kr. v pošti. Imenitne zveze!
 (210-1) njih znamkah.

Čast mi je naznanjati slavnemu p. n. občinstvu,
 kakor tudi gg. mizarjem, da otvorim z dnem 8. fe-
 bruvarjem tukaj
 v Ljubljani, na Bregu št. 20
pleskarsko in lakirarsko obrt.
 Moje 25letne izkušnje v tej stroki mi omogoču-
 jejo izvrševati vsako delo najfinije, najsolidneje, ne
 da bi mi se bilo bati konkurence, in po najnižjih
 cenah, ker sem pri trdki Eberl, kjer sem delal
 skozi 20 let, izvrševal najfinije imitacije vsakovrst-
 nega lesa. Z veselo poštovanjem (134-8)
Josip Makovec
 pleskar in lakirar
 na Bregu, Zoisova hiša števil. 20.

Pristna Brnska suknena roba
 za spomladno in poletno dobo 1895.
 Kupon 3-10 met. (gld. 4.80 iz dobre
 dolge popolne gld. 6.— iz boljše
 obleke (suknje) gld. 7.75 iz fine
 blazne, telovnik) gld. 9.— iz fine
 stane samo gld. 10.50 iz najfinije)
 Kupon za črno salonsko obleko gld. 10.—, blago za
 vrhne suknje, leden za turiste, črn peruvienne in dosking,
 blago za uniforme drž. uradnikov, najfinije gredašano
 tkanino itd. razpošilja po tovarniških cenah kot realna
 in solidna najbolje znana zaloga suknene blaga
SIEGEL-IMHOF v Brnu.
 Vzorec zastoji in poštine prosto! — Jamči se za to, da
 pošiljke popolnoma odgovarjajo vzorcem.
 Na uvažanje! Savno p. n. občinstvo se zlasti opozarja,
 da se blago dobi mnogo ceneje, če se premo na-
 roča, nego če se naroča od takih, ki sami isto pri nas
 kupujejo. Trdka Siegel-Imhof v Brnu razpošilja
 vse blago po pravih tovarniških cenah, ne da
 bi v račun jemala privatne kupovalce jako oškodujočega
 sleparskega „krojaškega popusta“. (139-6)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
 šujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztop-
 ljujoče (424-44)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala
 50 kr., po pošti 20 kr. več.
 Na vseh delih zavojnine je moja
 tu dodana, zakonito varovana
 varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah
 Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sve-
 dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
 ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in
 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
 je moja tu dodana zako-
 nito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Spoštovani gg. krčmarji!
 Kdor hoče
finega vina
 liter po 17-20 kr. kupovati, obrne naj se do
Frana Gregorka na Sušaku pri Raki.
 Blago se pošilja le s povzetjem in na zahtevanje se poprej
 pošilja tudi vzorec. (188-3)

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!
 Uporablja se pri
 oslovskem kašlju, influenci, boleznih
 na vratu, prsih in pri otroških boleznih
konjakov sladni izvleček.
 Neobhodno potreben za rekonvalescente.
 Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.
 Tvarnica (1302-9)
 Konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

**RUSKÉ KOSMETICKÉ
 SPECIALITY**

Crème Venus
 Prostředek k zúšlechťení pleti.
Tekutý pudr „Eugénie“
červené
 tekuté ličidlo „Eugénie“
Pudr „Eugénie“
 v bílé, růžové a krémové barvě.
Barva na vlasy
Kavkazská
 esence na kníry.

G. RIES
VIDEN
 (K. Guss, K. Guss 8)

„Crème Venus“, sredstvo za konserviranje
 živo kosmetično sredstvo, ki zlasti zabranjuje, da polt ne postane
 raskava in se ne svetli kakor od maske, polt postane marveč snežno
 bela, ne kažejo se na njej grube in ostane mladostno sveža. „Crème
 Venus“ ne odstranjuje nikakih masčobnih tvarin, ne postane torej
 nikoli zlatav in se more brez kve-va uporabljati o vsakem poljubnem
 dnevnem in letnem času. V interesu občinstva se prosi, da naj se
 natanko pazi na gori natisneno varstveno znamko. Cena 2 gld.

Tekoči pudr „Eugénie“ iz mirtovih eve-
 tov v svojo polep-
 ševanja barvo polti, katera ostane vedno cvetoča in mladostna. Po-
 daje i obrazu i zatitku, kakor tudi rokam in nogam mehko st in ma-
 morju slono čistost, odstranjuje vsako raskavost polti in šege vsake
 vrste. Cena 2 gld.

Rdeče tekoče ličilo „Eugénie“ popol-
 nomoma
 neškodljivo. Daje licem, ustnam in ušesom lepo naravno rozasto
 bojo, da tudi pri električni razsvetljavi izgledajo, kakor bi imeli na-
 ravno bojo in se tri dni drži polti. Cena 1 gld. 50 kr.

„Pudr Eugénie“, bel, rosa, crème. Prijemlje
 se kaj opazilo in daje polti naravno mehko in mladostno svežost.
 Cena 1 gld. 20 kr., s čepom 1 gld. 50 kr.

„Trioxogen“, izborno sredstvo za rast lasij, jači
 lasišča in najsilnejše ubranjuje, da se ne na-
 pravi prihaj. Cena 1 gld. 60 kr.

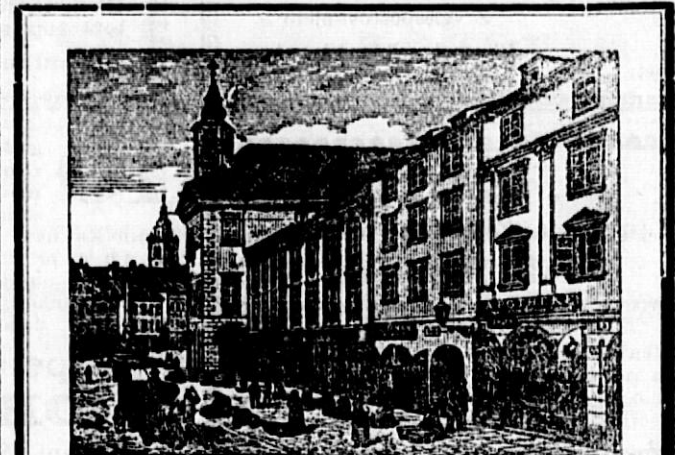
„Nigritine Végétale“ barva za lase
 črna in rjavna. Lase obdrže bojo 6 celih tednov in je povsem
 nemogoče, razločevati to umetno bojo od naravne. Cena 3 gld. 50 kr.

Tekoče kavkazsko mazalo za brke,
 pospešuje njih rast in je konservira. Zgalo pri tem nepotrebno. Daje
 brkam vsako poljubno obliko. Cena 75 kr.

Jedino zalogo za Kranjsko
 ima (1415-9)
FRAN STAMPFEL
 v Ljubljani
 Kongresni trg „Tonhalle“ Kongresni trg.

Vsak dan sveži
pustni krofi
 dobé se pri
Jakobu Zalazniku
 Stari trg št. 21. (16-18)

Kazala
 za
določanje telesnine
 okroglega, obtesanega in rezanega lesa, potem
 oglarskih kop (200-1)
 v metrični meri.
 Za upotrebljenje pri lesotrtstvu izdelana
 v pisarni gozdarskega nadzorništva Hüttenberškega
 društva za pridelovanje železnih tvarin v Celovcu.
 Izdatelj: „Koroško gozdarsko društvo“.
 Če se vpošlje 1 gld. 10 kr., pošilja to delo pošt-
 nine prosto „Koroško gozdarsko društvo“ v Celovcu.
 To delo se dobi tudi v nemškem jeziku po 1 gld. 10 kr.

Trnkóczy-jev hmeljni sladni čaj
 za zdrave kakor za bolnike priporočljiv
 kot redilno, krepilno, tečno domače sredstvo.
 Zavoj s 1/4 kil. vsebine 20 kr., 14 zavojev s
 3/4 kil. vsebine 2 gld. 25 kr.
 Če se vzame 14 zavojčkov, je poština razmeroma
 najceneja.

Zdravniško priznanje.
 Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.
 Vaš hmeljevi sladni čaj osvedočil se je pri
 okrevajočih bolnikih zelo dobro, prosim torej, da mi
 blagovolite vposlati še 5 zamotkov.
 Kopelišče Bled (Kranjsko) dne 2. jan. 1888.
 Odličnim spoštovanjem
 dr. Ferd. Zeissler,
 kopeliški zdravnik
 (186-2)

Razven tega vsi medicinski-farmaceutični
 preparati, specialitete i. t. d. dijetetična
 sredstva, homeopatična zdravila, medic-
 nična mila, parfumerije i. t. d.
 priporočajo in razpošiljajo na vse strani sveta
 lekarniške trvdke
 Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
 Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
 Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
 Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.
 Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.
 Pošilja se s obratno pošto.
 V ozira vradnih slučajih se drage volje dovoljuje popust od cene.

Kot nadomestilo za tobakov kavo se priporoča
 po zdravniških smislih, otrokom in bolnikom: Najboljše, edino zdravilo in ob čem-
 sajoseja primec k tobaki kavi je.

KATHREINER.
KNEIPPOVA SLADNA KAVA.

ČASTNI DIPLOM
 1891-1894
 8 ZLATIH KOLAJN

Najčistejši prirodni plod
 v celih zrnih,
 ki se ne dajo ponarejati.

Se dobi povsod: 1/2 Kile za 25 kr.